

Adriaan Fondse vereeuwigd in een bronzen standbeeld

Sinds vorige week vrijdag staat hij daar, tegenover de Hervormde kerk aan het Torenplein; Adriaan Fondse, vereeuwigd in een bronzen standbeeld. Hij kijkt uit op de kerk, waar het 'Kotje van Fondse' voor veel Oosterlanders een rol speelde in hun opvoeding. "Als je straf verdiende, zeiden je ouders dat je naar dat 'kotje' moest", vertellen ze.

OOSTERLAND - Adriaan Fondse (1888-1945) was een streng maar rechtvaardig gemeente-veldwachter en opperwachtmeester van de Marechaussee in Oosterland. Zijn beeld, gemaakt in opdracht van de Stichting Renesse, is het achtste beeld dat geschonken werd door de Stichting Renesse aan de Schouwen-Duiveland. "Was Adriaan Fondse een oorlogsslachtoffer of een oorlogsheld?", vroeg voorzitter Hans Simons van de Stichting Renesse zich vrijdag af, tijdens de overdracht van het beeld aan de gemeente. "Alleen 'oorlogsslachtoffer' is eigenlijk een eenzijdige typering", meende Simons. De acht beelden die de Stichting Renesse tot nu toe plaatste, hebben allerlei overeenkomsten. Het beeld van Adriaan Fondse is het eerste wat verwijst naar de Tweede Wereldoorlog. "Publieke figuren, die belangrijk waren in de

samenleving en naast hun werk maatschappelijke verantwoording droegen", karakteriseerde Simons de tot nu toe vereeuwigde eilandbewoners. "En dat gold ook voor Adriaan Fondse. Streng, fel anti-Duits, dapper en moedig. Hij werd verraden door een dorpsgenoot, op 14 mei 1943 gearresteerd en getranspor-

WAS FONDSE EEN OORLOGSSLACHT-OFFER OF EEN OORLOGSHELD?

teerd naar Vught. Van daaruit werd hij overgebracht naar Sachsenhausen en later naar Bergen-Belsen, waar hij na zware martelingen bezweek in maart 1945." Ook burgemeester Rabelink, kunstenaar Veronie Rens en voorzitter van de dorpsraad Annemarie Le Comte vertelden hoe het

Burgemeester Rabelink, Mascha van den Nieuwenhof, kunstenaar Veronie Rens en Hans Simons van de Stichting Renesse bij het standbeeld van Adriaan Fondse. FOTO: Anneke Flikweert

verhaal van Adriaan Fondse hen geraakt had. Kleindochter Mascha van den Nieuwenhof hield een toespraak. Zij memoreerde hoe haar oma als klein meisje de Duitsers aan zag komen en snel naar huis liep. "Ze komen eraan", riep de kleine Janny. Toch werd haar vader meegenomen. Oma Janny Holvast-Fondse is nu 97

en het zou te zwaar voor haar geweest zijn om bij de ont-hulling te zijn. Toch was ze er

een beetje bij; op een foto die haar kleinkinderen hadden meegenomen.

Beeldend kunstenaar Veronie Rens uit Renesse maakte het bronzen beeld, op grond van een foto. De scheiding tussen de twee sokkels symboliseert Fondses rechtlijnigheid, maar ook het abrupte einde aan zijn leven.

